

Царицата сведе чело. Не отвърна. Много неща тежаха на сърцето ѝ. Ала те не можеше да насърбява мъжа си с празни слова. Това, което бе извършено, не можеше да се върне вече. Унията бе скъсана. Папата не им изпращаше вече благословията си. Елена бе омъжена и далече.

Елисавета бе мъртва.

– Кажи... – повтори настойчиво той.

Тя вдигна към него светлите си, иатъжени зеници. И горчива мъка промиза сърцето ѝ. Колко състарен изглеждаше самодължецът... С вкопани страни и дълбоко хлътнали, обкърежин с тъмни сеники очи. И него го гризеше тайна мъка, която той не смееше да открие никому. Тя скочи, притисна чело до гърдите му. Пошъпна:

– Моето, то ще мине... Ще свикна без Елена. И тя ще ме забрави. Но ти? Кажи, на тебе какво ти тежи... Кажи, Асене... Не крий от мене.

Той я пусна. Тежко падна върху низкия миндер до прозовеца, закри лице с ръце. Как да каже разкаянието си от съюза с Ватаци... Станало-то не можеше да се върне. Елена бе скъп залог и бе далеч. Свят обръд я бе свързал с дома на никейския император. Как да каже съмненията си, тревогите, които не му даваха нощем покой, които покриваха челото му с бръчки, а косите му се прошарваха със сребърни жички?

Прав бе светият старец Василий... Верни беха думите му.

Ето, че гърците в земите му надигаха глава, поощрени от внезапното засилване на кир Ватаци... А той сам го бе издигнал! Сам го бе изтъргнал от забравата и слабостта, в която бе изпаднал.

Асен въздъхна дълбоко. След това откри лице. Загледа с празен и съсредоточен взор в нещо невидимо, в една точка някъде из дракания въздух.

Не. Не... Все пак... Той бе получил автокефалината църква, която му бе необходима за духовното единство на държавата. Ако гърците сега и бръщаха очи към Ватаци, който се сметаше за бъдещ освободител на Константинопол, то преди с право се покоряваха на духовната власт на